



HUSDYRBRUG OG BILAG IV-ARTER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Bilag IV-arter bør normalt ikke spille afgørende rolle ved husdyrgodkendelser.

Når kommuner træffer afgørelser om godkendelse af husdyrbrug, tillægges bilag IV-arter som udgangspunkt kun betydning, hvis der inden for 300 meter fra husdyrbruget findes områder, som kan rumme bilag IV-arter.

Nedenfor kan du læse nærmere om bilag IV-arternes betydning ved behandling af anmodninger om husdyrgodkendelser.

Undersøgelsens omfang

Kommunerne er ved afgørelser om miljøgodkendelse af husdyrbrug forpligtede til at undersøge, om der i nærheden af det ansøgte projekt findes yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter, eller der findes plantearter optaget på bilag IV.

Hvis kommunen konstaterer dette, skal den redegøre for, om det ansøgte projekt vil føre til beskadigelse eller ødelæggelse af områderne eller arterne.

Betegnelsen "bilag IV" henviser til [habitatdirektivets](#) bilag IV, hvor du kan se den samlede liste af beskyttede arter.

Kommunernes forpligtelse til at iagttagelse direktivet følger af [bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter](#).

Uddrag fra bekendtgørelsen:

"Generel beskyttelse af visse arter

§ 10. Ved administration af de i §§ 7-8 nævnte bestemmelser kan der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller

2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Stk. 2. Vurderingen skal fremgå af de afgørelser, der bliver truffet efter de i §§ 7-8 nævnte bestemmelser.”

I [vejledningen om miljøregulering af husdyrhold](#), har Miljøstyrelsen redegjort nærmere for omfanget af kommunernes undersøgelser i forhold til bilag IV-arterne ved behandling af husdyrgodkendelser. Der er her angivet følgende:

”Kommunen skal derfor altid foretage en vurdering af, om der inden for 300 m fra punktkilden (inden for denne afstand kan en påvirkning henføres til punktkilden) ligger områder, som kan rumme bilag IV-arter (typisk vandhuller, moser eller solåbne græsarealer), og om der er registreret en forekomst af arten.

Ved vurderingen skal inddrages både mer- og totalbelastningen af det pågældende område med ammoniak fra det ansøgende husdyrbrug, og denne belastning skal sammenholdes med baggrundsbelastningen med kvælstof af området, samt områdets følsomhed overfor ammoniakbelastning.”

Yngle- eller rasteområde for dyrearter

I Miljøstyrelsens vejledning angives det, at det er vigtigt at være opmærksom på, at et areal kan være en del af et yngle- eller rasteområde for en dyreart optaget på bilag IV, selvom arealet ikke på godkendelsestidspunktet aktuelt anvendes af en sådan art.

Det er i den sammenhæng også vigtigt at være opmærksom på, at selvom det kan konstateres, at der er en bilag IV-art, er det ikke ensbetydende med, at området er et yngle- eller rasteområde for sådan art.

Yngle- og rasteområder er nærmere defineret i Kommissionens vejledning fra februar 2007, ”[Guidance document on the strict protection of animal species of Community interest under the Habitats Directive 92/43/EEC](#)”, s. 40.

Yngleområder omfatter ifølge vejledningen områder, som er nødvendige for de beskyttede arter til:

- kurmageri,
- parring,
- redebygning, æglægning eller fødsel
- område til fødsel, æglægning eller yngel, hvor formering ikke er afhængig af køn,
- område til udvikling og udrugning af æg eller
- rede eller fødselssted, når stedet bebos af unger, som er afhængige af stedet.

Rasteområder er ifølge vejledningen områder, der er væsentlige for at sikre overlevelsen af

enkelte dyr eller en gruppe af dyr/bestande, når de er i hvile.

Afværgeforanstaltninger og årsagssammenhæng

Hvis der kan træffes forholdsregler, som opvejer en eventuel beskadigelse af et yngle- eller rasteområde, og man dermed sikrer områdets fortsatte økologiske funktionalitet, da vil det være i overensstemmelse med habitatdirektivet. Der henvises til Kommissionens vejledning side 47, afsnit II.3.4.d) for yderligere information om dette. Der kan desuden hentes vejledning i [Naturstyrelsens vejledning til bekendtgørelsen](#), s. 43-46.

Det bemærkes i øvrigt, at det er en forudsætning, at der faktisk kan påvises en sammenhæng mellem husdyrgodkendelsen og beskadigelsen eller ødelæggelsen af området eller ødelæggelse af plantearter. Dette er i Kommissionens vejledning formuleret på følgende måde:

“(68a) In cases where the deterioration/destruction of a breeding site or resting place is due to diffuse causes, it will probably be difficult to establish a clear cause-effect relationship with a human-induced activity. For instance, where there is a gradual deterioration (eutrophication) of water bodies due to a complexity of sources in terms of time and origin, it will be difficult to establish a clear cause-effect relationship with agricultural activities. In these situations, it is very unlikely that an infringement of Article 12 can be proven, in particular if the activity complies with obligations arising from other relevant EC environmental legislation, e.g. the Nitrates Directive.”

Det er denne forudsætning, som Miljøstyrelsen har omsat til et vejledende afstandskrav, hvorefter en ammoniak-udledning fra et husdyrbrug ikke antages at kunne adskilles fra den diffuse forurening, når man kommer længere væk fra punktkilden end 300 meter.

Som eksempel på en sag, hvor Natur- og Miljøklagenævnet har påset overholdelsen af beskyttelsen af bilag IV-arter kan henvises til sag [NMK-132-00332](#). Nævnet afviste, at udvidelsen af et husdyrbrug ville beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for beskyttede flagermus, da hverken deres opholdssteder eller fødegrundlag ville blive påvirket.

Sammenfatning

Sammenfattende kan det konstateres, at Bilag IV-arter kan vanskeliggøre husdyrgodkendelser, men ud fra gældende regulering bør bilag IV-arter i langt de fleste sager normalt ikke spille en afgørende rolle.